

ΑΠΟ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΡΠΑΘΟΥ**ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ****ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΥΚΛΟΥ****ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΠΑΘΟ****19 – 26 Απριλίου 2015**

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε και ο Δεύτερος Κύκλος Σεμιναριακών Μεταπτυχιακών Μαθημάτων Λαογραφίας από το Ινστιτούτο Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο νησί της Καρπάθου. Το ταξίδι στην Κάρπαθο, διάρκειας μιας εβδομάδας, πραγματοποιήθηκε από τις 19 έως και τις 26 Απριλίου 2015. Ο Δεύτερος Κύκλος περιελάμβανε μαθήματα, επισκέψεις και ξεναγήσεις σε ορισμένα από τα χωριά του νησιού, επιτόπια έρευνα και μύηση των συμμετεχόντων των μεταπτυχιακών φοιτητών σε τοπικά εδέσματα, ήθη και έθιμα. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώθηκε από τον καθηγητή Λαογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών, Διευθυντή του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας και του Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας και του Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου, **Μηνά Αλ. Αλεξιάδη**. Η διοργάνωση έγινε με τη συνεργασία του Καρπαθιακού Οργανισμού Παιδείας Αθλητισμού και Πολιτισμού του Δήμου Καρπάθου (πρόεδρος **Γιώργος Βασιλαράκης**) και των τοπικών Συλλόγων και Εκκλησιαστικών Επιτροπών, με τη συμπαράσταση της Ιεράς Μητροπόλεως Καρπάθου και Κάσου, του Σεβ. Μητροπολίτου **Αμβροσίου**, του τοπικού Σωματείου-Ινστιτούτου, των Εκπολιτιστικών Συλλόγων και Εκκλησιαστικών Επιτροπών του νησιού.

Τα Μαθήματα πραγματοποιήθηκαν στα χωριά Όθος, Βωλάδα, Αρκάσα, Πηγάδια και στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Αγ. Γεωργίου Βασσών και τα παρακολούθησαν δώδεκα μεταπτυχιακοί φοιτητές Λαογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, πολλοί εκπαιδευτικοί και άλλοι ενδιαφερόμενοι από την Κάρπαθο. Δίδαξαν οι

πανεπιστημιακοί καθηγητές **Ερασμία-Λουΐζα Σταυροπούλου** (καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών), **Χρίστος Αλεξίου** (ομότιμος καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου του Birmingham), **Βάλτερ Πούχνερ** (ομότιμος καθηγητής Θεατρολογίας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ά Αντιπρόεδρος Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας), **Γεώργιος Κατσαδώρος** (επίκουρος καθηγητής Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου), **Βασιλική Χρυσανθοπούλου** (λέκτορας Κοινωνικής Λαογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών), και **Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης** (καθηγητής Λαογραφίας και Διευθυντής του Ινστιτούτου).

Με την άφιξή μας στο ξενοδοχείο και με πρωτοβουλία του Κ.Ο.Π.Α.Π. μας προσφέρθηκαν αναμνηστικά δώρα και το βιβλίο του ιατρού **Γεωργίου Μ. Λιτού**, «Κάρπαθος: Το νησί των Θεών» (εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2015).

Τη Δευτέρα, 20 Απριλίου 2015, στο δρόμο για το Όθος, για την πρώτη ημέρα μαθημάτων συναντήσαμε το χωριό Απέρι και μάθαμε από τον κύριο **Μηνά Αλεξιάδη** ότι εκεί εδρεύουν η Ιερά Μητρόπολη Καρπάθου και Κάσου καθώς και τα ιστορικά Διδακτήρια του νησιού όπως επίσης ότι το Απέρι ήταν η πρώτη πρωτεύουσα της Καρπάθου και φέρει μεγάλη και σημαντική ιστορία. Στο Δημοτικό Μέγαρο Όθους πραγματοποιήθηκε η επίσημη έναρξη του Δεύτερου Κύκλου Μεταπτυχιακών Μαθημάτων. Προηγήθηκε, επίσκεψη και ξενάγηση στο χωριό, γενέτειρα του μεγάλου Ιστορικού και Λαογράφου **Μιχαήλ Μιχαηλίδη-Νουάρου**, προς τιμήν του οποίου τελέστηκε τρισάγιο μπροστά από την προτομή του, από τον εκπρόσωπο του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Καρπάθου και Κάσου Αμβροσίου, Αρχιμανδρίτη **Καλλίνικο Μαυρολέων**. Ακολούθησε επίσκεψη στο εργαστήριο λαϊκής τέχνης του κυρίου **Γεωργίου Κωστέτσου** καθώς και στο «Νικολαΐδειο Μουσείο» (παραδοσιακό καρπάθικο σπίτι).

Αμέσως μετά δόθηκε μικρό γεύμα στο Δημοτικό Μέγαρο Όθους και στις 14.00 έγινε η έναρξη των μαθημάτων με τους Χαιρετισμούς των επισήμων. Χαιρέτησαν οι: Πρόεδρος του Σωματείου-Ινστιτούτου **Ηλίας Εμμ. Βασιλαράς**, Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Όθους **Κωστής Λέου**, εκπρόσωπος του Δημάρχου Καρπάθου, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου **Γεώργιος Τούμα**,

Πρόεδρος του Κ.Ο.Π.Α.Π. **Γεώργιος Βασιλαράκης**, Διευθυντής του Ινστιτούτου καθηγητής **Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης**, εκπρόσωπος της Εκκλησιαστικής Επιτροπής, επίτιμος εκπαιδευτικός **Κωνσταντίνος Μαντινάος**, πρώην Δήμαρχος **Μιχάλης Χανιώτης** και ο επίτιμος Λυκειάρχης **Εμμανουήλ Χατζηαντωνίου**. Ακολούθησε το μάθημα της **Ερασμίας-Λουΐζα Σταυροπούλου** («Νεοελληνική Φιλολογία και Ηθογραφία») και του **Βάλτερ Πούχνερ** («Νεοελληνικό Λαϊκό Θέατρο»). Στη συνέχεια, προσφέρθηκε δείπνο στην ίδια αίθουσα, από την Εκκλησιαστική Επιτροπή Όθους και τον Σύλλογο «Εργασία και Χαρά». Ο Σύλλογος επίσης προσέφερε το βιβλίο του Αρχιμανδρίτη **Μιλτιάδη Μίτσελλ** «Ναοί και ξωμονάστια του Όθους Καρπάθου» στους καθηγητές και στους φοιτητές καθώς και το βιβλίο του Μιχαήλ Μιχαηλίδη-Νουάρου «Δημοτικά τραγούδια της Καρπάθου» στους καθηγητές. Πραγματοποιήθηκε επίσης μικρό παραδοσιακό γλέντι, με οργανοπαίχτες τον κ. **Γιώργο Κωστέτσο**, τον κ. **Μιλτιάδη Μαντινάο** και τον κ. **Γιάννη Λιγνό**. Συνοδεία οργάνων και απαγγελία ευφάνταστων μαντινάδων από τον καθηγητή κ. **Μηνά Αλ. Αλεξιάδη** καθηγητές και φοιτητές οδηγήθηκαν στο όχημα που τους μετέφερε πίσω στα Πηγάδια. Στο γλέντι και στις ομιλίες ειπώθηκαν οι εξής μαντινάδες, μεταξύ άλλων:

Του κ. Εμμανουήλ Χατζηαντωνίου, μαθηματικού, πρώην Λυκειάρχης:

*Δεύτερος κύκλος άρχισε 'πόψε μ' επιτυχία,
στον τόπο που ανέπτυξε σωστή λαογραφία.*

*Νιώθουμε υπερήφανοι με τον Μιχαηλίδη,
λαογραφίας πρύτανη και του χωριού στολίδι.*

*Και στο πτυχίο εύχομαι νά 'χετε επιτυχία,
και να θυμάστε το χωριό και τη λαογραφία.*

Του Συλλόγου «Εργασία και Χαρά»:

*Μ' αγάπη περιμέναμε, Μηνά, τον ερχομό σου
και σε καλωσορίζουμε με το συμβούλιό σου.*

*Ωσά τη βράστη της φωτιάς τα ξύλα σα χωνέψει,
ήτο τα λόγια σήμερα κι η κάθε σας η λέξη.*

*Ωσά τη βράστη της φωτιάς τέτοιο καλό μεγάλο,
είναι να κάθεσαι ν' ακούς λόγια καλώ(ν) δασκάλω(ν).*

*Σε κάθε σου επίσκεψη θα 'μαστε στο πλευρό σου
και του Νουάρου το χωριό ν' αισθάνεσαι δικό σου.*

*Όλη η Ελλάδα τον τιμά κι 'ναι η τιμή δική μας
γιατί ψηλά ανέβασε το όμορφο νησί μας.*

*Στης επιστήμης το σκαλί στο πιο ψηλό να φτάσεις
και την ευχή σου δίνουμε να τον εξεπεράσεις.*

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές απάντησαν με δική τους μαντινάδα:

*Ευγνωμοσύνη νιώθουμε γι' αυτόν εδώ τον τόπο,
γιατί μας υποδέχτηκε πρώτο χωριό το Όθος.*

Την επόμενη μέρα, Τρίτη, 21 Απριλίου 2015, μεταπτυχιακοί φοιτητές και καθηγητές αναχώρησαν το μεσημέρι από τα Πηγάδια, όπου και διέμεναν, για το χωριό Βωλάδα, γενέτειρα του σημαντικού λαογράφου **Εμμανουήλ Μανωλακάκη**. Η άφιξη έγινε στις 13.30 και πραγματοποιήθηκε ξενάγηση στο χωριό και στο χώρο του Ηρώου Βωλαδιωτών Αγωνιστών. Εκεί, καθηγητές και φοιτητές πληροφορήθηκαν από τον καθηγητή **Μηνά Αλ. Αλεξιάδη** και τον **Ηλία Εμμ. Βασιλαρά** για τις σημαντικές προσωπικότητες που κατάγονται από τη Βωλάδα (τον πρώην Πρύτανη του ΕΚΠΑ Καθηγητή **Θεοδόσιο Πελεgrίνη**, τον Πρύτανη της Γεωπονικής Σχολής **Φραγκίσκο Χρυσοχέρη** (1970-73), τον εκπαιδευτικό **Παναγιώτη Χρυσοχέρη**, τον λογοτέχνη **Κώστα Κυζούλη**, τον δημοσιογράφο **Μιλτιάδη Παπαμανώλη**, τον ήρωα αγωνιστή του απελευθερωτικού αγώνα της Καρπάθου **Χριστόφορο Λιτό** και άλλους). Ακολούθησε προσκύνημα στον Ιερό Ναό Γεννήσεως της Θεοτόκου Βωλάδας και ξενάγηση σ' αυτόν από τον Αρχιμανδρίτη **Επιφάνιο Χριστοδουλάκη**, Πρωτοσύγκελλο της Ιεράς Μητροπόλεως Καρπάθου και Κάσου.

Στη συνέχεια, δόθηκε μικρό γεύμα στο Εκκλησιαστικό Μέγαρο και ακολούθησε η έναρξη των μαθημάτων. Αρχικά, μίλησε η φιλόλογος **Σοφία Κωσταντή** για την προσωπικότητα του **Εμμανουήλ Μανωλακάκη** και ακολούθησαν οι ομιλίες των: **Χρίστου Αλεξίου** («Δημοτικό Τραγούδι»), **Ερασμίας-Λουίζα Σταυροπούλου** («Νεοελληνική Φιλολογία και Ηθογραφία»), **Βασιλικής**

Χρυσανθοπούλου («Μετανάστευση-Συγκρότηση και Μεταβίβαση Ταυτοτήτων στην Ελληνική Διασπορά της Αυστραλίας») και του **Γεώργιου Κατσαδώρα** («Αίσωπος και μύθου»). Κατόπιν, παρατέθηκε δείπνο στην ίδιο χώρο, προσφορά της Εκκλησιαστικής Επιτροπής Βολάδας, του Αθλητικού Συλλόγου «Απόλλων» και του Εξωραϊστικού Συλλόγου και όλοι απόλαυσαν την ευγενική φιλοξενία των ντόπιων και μάλιστα του Αρχιμανδρίτη **Επιφάνιου Χριστοδουλάκη** που ετοίμασε το δείπνο. Ακολούθησε μικρό γλέντι με χορό, στο οποίο παραβρέθηκαν και οι Πρόεδροι του «Απόλλωνα», **Πέτρος Βαρδαούλης**, και του Εξωραϊστικού Συλλόγου, **Γεώργιος Διάκος**.

Την Τετάρτη, 22 Απριλίου 2015, τρίτη ημέρα του προγράμματος των μαθημάτων, φοιτητές και καθηγητές αναχώρησαν από τα Πηγάδια για την Αρκάσα. Προηγήθηκε μια σύντομη στάση στις Μενετές, όπου πραγματοποιήθηκε ξενάγηση από τον καθηγητή **Μηνά Αλ. Αλεξιάδη** και τον ιερέα **Γεώργιο Οικονομίδα** στον Ιερό Βράχο και στην Κεντρική Εκκλησία των Μενετών, που είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Οι ομιλητές αναφέρθηκαν στην ιστορία του Ναού και στα θαύματα της Παναγίας ενώ ο καλλιφώνος **παπα- Γιώργης** έψαλε το απολυτίκιο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Ακολούθως, καθηγητές και φοιτητές επισκέφθηκαν το παραδοσιακό καρπάθικο σπίτι της συζύγου του καθηγητή **Μηνά Αλ. Αλεξιάδη**. Εκεί, η εκπαιδευτικός **Εύη Μελά- Αλεξιάδη** μας μίλησε για τη δομή και το εσωτερικό του καρπάθικου σπιτιού, το οποίο χαρακτηρίζεται για τα ωραία υφαντά και τα κεντήματά του. Έπειτα, έγινε ξενάγηση στην Αρκάσα και συγκεκριμένα στην αρχαία Αρκεσία. Εκεί, έγιναν σχετικές ομιλίες για την Παλαιοχριστιανική Βασιλική της Αγίας Αναστασίας, στην Αγία Σοφία, στο Παλαιόκαστρο, στο Εκκλησιαστικό και Ιστορικό Μουσείο Αρκάσας και έπειτα στον Ιερό Ναό Υπαπαντής Αρκάσας. Η ξενάγηση πραγματοποιήθηκε από την φιλόλογο **Πόπη Νικολαΐδου**, τον **Νίκο Μουτσινά**, τον **Γιάννη Γ. Κωνσταντινίδα** και τον ιερέα **Σπυρίδωνα Καράμαλη**. Ακολούθησε προσφορά μικρού γεύματος με παραδοσιακά προϊόντα στο Εκκλησιαστικό Μέγαρο Αρκάσας, από την Εκκλησιαστική Επιτροπή και το Σύλλογο Κυριών και Δεσποινίδων Αρκάσας «Η Αγία Σοφία».

Στις 15.00 ξεκίνησαν στον ίδιο χώρο τα μαθήματα από τους: **Βάλτερ Πούχγερ** («Νεοελληνικό Λαϊκό Θέατρο»), **Βασιλική Χρυσανθοπούλου** («Μετανάστευση- Συγκρότηση και Μεταβίβαση Ταυτοτήτων στην Ελληνική

Διασπορά της Αυστραλίας»), **Γιώργο Κατσαδόρο** («Αίσωπος και Μύθοι») και τέλος γεύμα στον ίδιο χώρο, προσφορά της Εκκλησίας και των Συλλόγων.

Την Πέμπτη, 23 Απριλίου 2015, μεταπτυχιακοί φοιτητές και καθηγητές, επισκέφτηκαν το γραφικό εξωκκλήσι του Αγίου Γεωργίου Λευκού, στο Μεσοχώρι. Εκεί, αφού συμμετείχαν στην Θεία Λειτουργία που τέλεσε ο Σύγκελλος **Αθανάσιος Γκότσης**, εφημέριος Μεσοχωρίου, είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν το πανηγύρι αλλά και το παραδοσιακό γλέντι που ακολούθησε. Γεύτηκαν τοπικά εδέσματα για τα οποία φρόντισε η Εκκλησιαστική Επιτροπή και ψυχαγωγήθηκαν με αυτοσχέδιες μαντινάδες σε ένα γλέντι που κράτησε πολλές ώρες. Αξίζει να σημειωθεί εδώ και η επιτόπια έρευνα για το καρπάθικο γλέντι που πραγματοποιήθηκε από την Λέκτορα **Βασιλική Χρυσανθοπούλου**.

Τα μαθήματα της ημέρας πραγματοποιήθηκαν στα Πηγάδια, στην Αίθουσα της Πνευματικής Εστίας της Ιεράς Μητροπόλεως Καρπάθου και Κάσου, στο Μέγαρο της Ευαγγελιστρίας. Μίλησαν οι: **Χρίστος Αλεξίου** («Νεοελληνικό Λαϊκό Θέατρο»), **Βάλτερ Πούχνερ** («Νεοελληνικό Λαϊκό Θέατρο»), **Γεώργιος Κατσαδόρος** («Λαογραφία και Διαδίκτυο»). Το μάθημα για την «αυτοσχέδια Καρπαθιακή στιχουργική και το Καρπάθικο γλέντι» από τους **Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, Βασιλική Χρυσανθοπούλου** και **Ηλία Εμμ. Βασιλαρά** μετατέθηκε για το Σάββατο, 25 Απριλίου, εξαιτίας της έλλειψης διαθέσιμου χρόνου. Παρών στα μαθήματα και ο Δήμαρχος Καρπάθου **Ηλίας Ανδρ. Λάμπρος**, ο Οσιώτατος ιερέας **Αμβρόσιος Μαναρουλάς**, η Εκκλησιαστική Επιτροπή και η Επιτροπή Γυναικών του Μεγάρου που προσέφεραν εκλεκτά κεράσματα και ροφήματα κατά τα διαλείμματα των μαθημάτων.

Την επόμενη ημέρα σειρά είχε η Όλυμπος, αποκαλούμενη και λαογραφική πρωτεύουσα της Καρπάθου, από τον **κ. Αλεξιάδη**. Στο δρόμο, μάλιστα, για το γραφικό χωριό συναντήσαμε και το χωριό Σπόα για το οποίο μας είπε λίγα λόγια ο **Ηλίας Εμμ. Βασιλαράς**, αφού πρόκειται για τη γενέτειρά του. Στην Όλυμπο, τους φοιτητές και καθηγητές υποδέχτηκε ο Πρωτοπρεσβύτερος **Ιωάννης Διακογεωργίου**, ο οποίος και έκανε την ξενάγηση στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Ολύμπου. Μάλιστα, στον Ιερό Ναό, πραγματοποιήθηκε και επιτόπια έρευνα σχετικά με τα έθιμα της Μεγάλης Εβδομάδας και ιδιαίτερα της Μεγάλης Παρασκευής και του Επιταφίου. Έπειτα, αφού προσφέρθηκαν καφές και κεράσματα στο Γραφείο της

Εκκλησίας, ακολούθησε η ξενάγηση και επιτόπια έρευνα στο «Χαλκαδιό» του κ. **Λεντάκη**, από την **Μαρίνα Λεντάκη** και τον **Ηλία Εμμ. Βασιλαρά** καθώς και στο παραδοσιακό υποδηματοποιείο του **Γιάννη Πρεάρη**, από τον ίδιο σε συνεργασία με τον **Ηλία Εμμ. Βασιλαρά**. Ακολούθησε επίσκεψη και επιτόπια έρευνα στον αγροτικό οικισμό της Αυλώνας Ολύμπου υπό την καθοδήγηση του εφημέριου **παπα-Γιάννη Διακογεωργίου**. Το απόγευμα τα μαθήματα συνεχίστηκαν στο Διαφάνι, το επίνειο της Ολύμπου. Εκεί, έγινε ξενάγηση από τον Πρόεδρο, **Γιάννη Μακρυμανώλη** και τον ιερέα **Ιωάννη Διακογεωργίου** στο παραδοσιακό Συντριβάνι, του οποίου τα θωράκια κοσμούνται με λαογραφικές παραστάσεις του Καρπάθιου ζωγράφου **Βασίλη Χατζηβασίλη**, στο Μουσείο του Φορέα Διαχείρισης Βορείου Καρπάθου-Σαρίας, και στο παραδοσιακό εργαστήριο κλωστοϋφαντουργίας του Πολιτιστικού Συλλόγου Διαφανίου. Η έκτη ημέρα ολοκληρώθηκε με το προσκύνημα στον Ιερό Ναό της Ζωοδόχου Πηγής Διαφανίου.

Το Σάββατο, 25 Απριλίου 2015, το πρόγραμμα των ξεναγήσεων ξεκίνησε με την επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καρπάθου, στα Πηγάδια, ενώ ακολούθησε επίσκεψη και ξενάγηση στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Αγίου Γεωργίου Βασσών. Ξεναγός αλλά και καθοδηγητής των φοιτητών ήταν ο Καθηγούμενος Αρχιμανδρίτης **Καλλίνικος Μαυρολέων**, ο οποίος προσέφερε έντυπα και βιβλία με την ιστορία της Μονής στους φοιτητές και τους καθηγητές. Έπειτα από το γεύμα στην Τράπεζα της Ιεράς Μονής, ξεκίνησαν στην μεγάλη αίθουσα της Ιεράς Μονής τα μαθήματα από τους: **Ερασμία- Λουΐζα Σταυροπούλου** («Νεοελληνική Φιλολογία και Ηθογραφία»), **Γιώργο Κατσαδόρο** («Λαογραφία και Διαδίκτυο»), **Βασιλική Χρυσανθοπούλου** («Μετανάστευση-συγκρότηση και μεταβίβαση ταυτοτήτων στην ελληνική διασπορά της Αυστραλίας»), **Μηνά Αλεξιάδη**, **Βασιλική Χρυσανθοπούλου**, **Ηλία Εμμ. Βασιλαρά** για την «αυτοσχέδια Καρπαθιακή στιχουργική και το Καρπάθικο Γλέντι».

Αξίζει να αναφέρουμε εδώ ότι στο τέλος κάθε μαθήματος ακολουθούσε επικοδομητική συζήτηση μεταξύ φοιτητών, ακροατών και καθηγητών.

Το βράδυ έγινε και η επίσημη λήξη του Δεύτερου Κύκλου Μεταπτυχιακών Μαθημάτων Λαογραφίας στην Κάρπαθο με τη συνοδεία της χορωδίας του Κ.Ο.Π.Α.Π., υπό τη διεύθυνση της μαέστρου **Μοσχούλας Βαρδαούλη**. Παρόντες ήταν ο Δήμαρχος Καρπάθου, **Ηλίας Ανδρ. Λάμπρος**, ο Πρόεδρος του Κ. Ο. Π. Α. Π.

Γιώργος Βασιλαράκης, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου **Γεώργιος Τούμας**, ο Πρόεδρος της κοινότητας Μενετών, **Γεώργιος Σπανός**, δημοτικοί σύμβουλοι, εκπαιδευτικοί της Καρπάθου και πολλοί ενδιαφερόμενοι. Η εκπαιδευτικός **Εύη Μελά- Αλεξιάδη** ευχαρίστησε τους παρευρισκομένους με τα παρακάτω δίστιχα:

*Με στίχους θά 'θελα να βρω το λόγο ν' απευθύνω,
πολλές ευχές ολόθερμες του καθενός να δίνω.*

*Ο Αναστάς μας ο Χριστός μόνο χαρές να φέρει,
να ζαναρθείτε σύντομα εις της Καρπάθου μέρη.*

*Η Λαογραφία στην Κάρπαθο, να ξέρετε, είναι ζώσα
καθώς ήθη κι έθιμα εμείς έχουμε τόσα...*

*Όποιος ερθεί κι από κοντά εδώ και τα γνωρίσει,
πάλι ξανά στην Κάρπαθο θα θέλει να γυρίσει.*

*Έτσι εσείς ως ήρθατε να ζαναρθείτε πάλι
κι η Κάρπαθος θα σας δεχτεί με ανοιχτή αγκάλη.*

*Η αξία της παράδοσης είναι πολύ μεγάλη,
ως αν αυτή ισάξια δεν είναι καμιά άλλη.*

*Βαφτίσια, γάμους και γιορτές, εμείς σ' αυτά γλεντούμε
κι όσοι νεκροί μας λείπουνε πικρά μοιρολογούμε.*

*Καθηγητές την Κάρπαθο εσείς να την θυμάστε
και με το κάθε σας γραπτό το στήριγμά της νά 'στε.*

(και για τους φοιτητές μας)

*Λαογραφία μάθατε εσείς σε θεωρία
μα να την εφαρμόσετε στου βίου την πορεία.*

*Του Ινστιτούτου έγινε η αρχή μ' επιτυχία,
στο μέλλον πάλι πάμπολλα να δώσει τα πτυχία.*

Ως ευχαριστήρια απάντηση στην εγκάρδια φιλοξενία των Καρπαθίων ο Ομότιμος Καθηγητής **Βάλτερ Πούχγερ** συνέθεσε το ακόλουθο ποίημα, το οποίο απέστειλε με ηλεκτρονικό μήνυμα στο κινητό τηλέφωνο του κ. Μηνά Αλεξιάδη για να το διαβάσει στην λήξη των μαθημάτων, καθώς ο ίδιος έπρεπε να μεταβεί για συνεδριακές ανάγκες στην Ελβετία, γι' αυτό έφυγε μία ημέρα νωρίτερα από την Κάρπαθο. Παραθέτουμε εδώ το σχετικό ποίημα:

*Φιλοξενίας στέφανος της Καρπάθου τα χωριά
με ανθρώπους υπερήφανους, ανείπωτη ομορφιά.*

*Γεωμετρία η θάλασσα του άπειρου η θωριά,
πετρόπυργα ψηλά βουνά τ' ουρανού στηρίγματα.*

*Ποιήτριες των γεύσεων, χρωμάτων μελωδία,
μαντινάδων μηνύματα, του λόγου η σοφία.*

*Χαμόγελο των κοριτσιών, κατάνυξη γλεντζέδων,
η λύρα που δεν σταματά στον αργαλειό του χρόνου.*

*Δεν έχει άλλο τέτοιο νησί ολόκληρο τ' Αιγαίο
σαν περιβόλι της Εδέμ σε κόσμο παλιό και νέο.*

Επίσης, δύο από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, που έλαβαν μέρος στα μαθήματα, προσπάθησαν να συνθέσουν δικές τους μαντινάδες χωρίς έστω την παραδοσιακή ομοιοκαταληξία. Τις διάβασαν στο τέλος του Δευτέρου Κύκλου Μεταπτυχιακών Μαθημάτων και τις παραθέτουμε εδώ:

Μεταπτυχιακός φοιτητής Χρήστος Τσανασίδης:

*Ήρθαμε και σας είδαμε κι έχω κλειστό το στόμα,
γιατί τα λόγια λιγοστά ευχαριστώ να πούμε.*

*Χαρά μεγάλη και γιορτή μαζί σας έξι μέρες,
ευχαριστίες αμέτρητες κι ευχές όχι εφήμερες.*

*Νά 'στε καλά, νά 'στε γεροί και ο Θεός κοντά σας
να έρθουμε να σμίξουμε και πάλι όλοι μαζί σας.*

Μεταπτυχιακός φοιτητής **Χρήστος Καλύβας:**

*Απ' την Αθήνα ήρθαμε στο όμορφο νησί σας,
μαθήματα πολιτισμού να κάνουμε μαζί σας.*

*Ευχαριστούμε σας πολύ καθηγητές, δασκάλοι
κι όλους που μας δεχτήκατε με ανοιχτή αγκάλη.*

Η βραδιά ολοκληρώθηκε με την απονομή των πιστοποιητικών και βεβαιώσεων παρακολούθησης για όλους όσοι παρακολούθησαν τα μαθήματα.

Την Κυριακή, 26 Απριλίου 2015, έγινε εκκλησιασμός στον Ιερό Ναό της Ευαγγελίστριας της πόλεως και κατόπιν καθηγητές και φοιτητές αποχαιρέτησαν την Κάρπαθο και τους φιλόξενους κατοίκους της.

Κλείνοντας, συγχαίρουμε θερμά όλους τους φορείς για την υποδοχή και την φιλοξενία και ιδιαίτερα την Ιερά Μητρόπολη Καρπάθου και Κάσου, τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη **Αμβρόσιο**, τον Δήμο Καρπάθου και ιδιαίτερα τον δήμαρχο **Ηλία Ανδρ. Λάμπρο** και όλο το Δημοτικό Συμβούλιο, τις Εκκλησιαστικές Επιτροπές και τους Πολιτιστικούς Συλλόγους, που μας υποδέχτηκαν με φιλόφρονα αισθήματα και μας έκαναν να νιώσουμε κυριολεκτικά σαν στο σπίτι μας. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του τοπικού Σωματείου-Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου για όλες τις φροντίδες τους και ξεχωριστά τον Αρχιμανδρίτη **Καλλίνικο Μαυρολέων**, τον **Ηλία Εμμ. Βασιλαρά** και την **Σοφία Χατζηγεωργίου- Τούμα**. Επίσης, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε κάθε έναν φοιτητή, καθηγητή και Καρπάθιο γενικά που συνέβαλε στην πραγματοποίηση του Δεύτερου Κύκλου Μεταπτυχιακών Μαθημάτων, που διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου. Ευχές για επιτυχή διοργάνωση και του Τρίτου Κύκλου Μεταπτυχιακών Μαθημάτων.

ΒΑΪΑ ΦΟΥΣΕΚΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΑΛΛΑΙΑΚΗ

ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΟΣ

**Μεταπτυχιακές Φοιτήτριες Λαογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας
της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών**